

Departament Wychowania i Promocji Obronności

**DECYZJA Nr 72/MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 6 marca 2014 r.

**w sprawie przestrzegania zasad ochrony dóbr kulturalnych
w resorcie obrony narodowej**

Na podstawie art. 2 pkt 2, 12 i 23 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 189 i 852) i § 1 pkt 6 lit. c, pkt 11 lit. f oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426), w związku z Konwencją o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego wraz z Regulaminem Wykonawczym do tej Konwencji oraz Protokołem o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego, podpisanych w Hadze dnia 14 maja 1954 r. (Dz. U. z 1957 r. Nr 46, poz. 212 oraz z 2012 r. poz. 248), Drugim Protokołem Dodatkowym do Konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego, podpisanym w Hadze dnia 26 marca 1999 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 248), ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.¹⁾), Konwencją dotyczącą środków zmierzających do zakazu i zapobieganiu nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury, sporządzonej w Paryżu dnia 17 listopada 1970 r. (Dz. U. z 1974 r. Nr 20, poz. 106) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153), ustala się, co następuje:

1. W zakresie ochrony dóbr kulturalnych, ustala się następujące zadania i kompetencje dla poszczególnych osób funkcyjnych w resorcie obrony narodowej:

1) osoba zajmująca kierownicze stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej właściwa do spraw społecznych:

a) reprezentuje resort obrony narodowej w kontaktach międzynarodowych z instytucjami i organizacjami rządowymi oraz pozarządowymi w sprawach: ochrony

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

- dóbr kulturalnych na wypadek szczególnych zagrożeń, sytuacji kryzysowych oraz konfliktu zbrojnego, zwanych dalej „ochroną dóbr kulturalnych,
- b) koordynuje współpracę resortu obrony narodowej z komórkami i jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami pozarządowymi, w zakresie ochrony dóbr kulturalnych,
  - c) wydaje niezbędne polecenia dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej w sprawach edukacji obywatelskiej oraz nadzoru nad państwowymi instytucjami kultury, dla których organizatorem jest Minister Obrony Narodowej w sprawie:
    - organizowania, w uzgodnieniu z Dyrektorem Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej, szkoleń i kursów doskonalących z zakresu ochrony dóbr kulturalnych dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej,
    - organizowania systemu upowszechniania wiedzy z zakresu ochrony dóbr kulturalnych dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej, realizowanych w ramach zajęć ze szkolenia uzupełniającego żołnierzy z przedmiotu „Kształcenie obywatelskie”,
    - reprezentowania resortu obrony narodowej w organach doradczych i w międzyresortowych zespołach zajmujących się ochroną dóbr kulturalnych;
- 2) osoba zajmująca kierownicze stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej właściwa do spraw infrastruktury:
- a) organizuje, koordynuje i nadzoruje zadania w zakresie ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych, będących w trwałym zarządzie Ministerstwa Obrony Narodowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony zabytków,
  - b) organizuje we współpracy i w oparciu m.in. o Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej szkolenia i kursy dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej zajmujących się problematyką ochrony zabytków nieruchomych,
  - c) prowadzi w formie rejestru bazę danych wojskowych nieruchomości zabytkowych, będących w trwałym zarządzie Ministerstwa Obrony Narodowej, w oparciu o wytyczne w sprawie ochrony wojskowych nieruchomości zabytkowych,
  - d) opracowuje strategie i programy ochrony i opieki nad wojskowymi nieruchomościami zabytkowymi oraz nadzoruje ich realizację w komórkach i jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej;
- 3) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego opiniuje przygotowane przez Dowódcę Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Dowódcę Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych projekty instrukcji i wytycznych dotyczących ochrony dóbr kulturalnych;
- 4) Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych:
- a) zapewni warunki do przestrzegania, przez wszystkie podległe szczeble dowodzenia, zasad ochrony dóbr kulturalnych,
  - b) opracuje wytyczne dla podległych struktur organizacyjnych, w zakresie ochrony dóbr kulturalnych,
  - c) opracuje materiały szkoleniowe i zorganizuje system szkolenia z zakresu ochrony dóbr kulturalnych dla żołnierzy i pracowników resortu obrony narodowej biorących udział w operacjach sojuszniczych organizowanych w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, Unii Europejskiej lub w innych operacjach wielonarodowych,

- d) wprowadzi do regulaminów i instrukcji wojskowych postanowienia, które zapewniają przestrzeganie Konwencji regulujących ochronę dóbr kulturalnych w czasie konfliktu zbrojnego podczas działań ofensywnych, działań defensywnych – na lądzie, z morza i z powietrza,
- e) wyposaży podległe struktury organizacyjne w mapy z naniesionym znakiem rozpoznawczym dóbr kulturalnych,
- f) przygotuje bazy danych dotyczących dóbr kulturalnych dla stanowisk dowodzenia oraz informację o dobrach kulturalnych służących do opracowania decyzji do prowadzenia działań bojowych, a także na potrzeby szkoleń i ćwiczeń wojskowych,
- g) wprowadzi do podległych struktur organizacyjnych – specjalistów (doradców) do spraw ochrony dóbr kulturalnych;

5) Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych:

- a) zapewni warunki do przestrzegania, przez wszystkie podległe szczeble dowodzenia, zasad ochrony dóbr kulturalnych,
- b) opracuje wytyczne dla podległych struktur organizacyjnych w zakresie ochrony dóbr kulturalnych,
- c) opracuje materiały szkoleniowe i zorganizuje system szkolenia z zakresu ochrony dóbr kulturalnych dla żołnierzy i pracowników polskich kontyngentów wojskowych,
- d) wyposaży podległe struktury organizacyjne w mapy z naniesionym znakiem rozpoznawczym dóbr kulturalnych,
- e) przygotuje bazy danych dotyczących dóbr kulturalnych w rejonie odpowiedzialności polskich kontyngentów wojskowych,
- f) wprowadzi do podległych struktur organizacyjnych – specjalistów (doradców) do spraw ochrony dóbr kulturalnych,
- g) zapewni warunki do realizacji zadań przez polskie kontyngenty wojskowe, w zakresie ochrony dóbr kulturalnych w rejonie odpowiedzialności;

6) Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej zapewni przestrzeganie zakazów i zapobieganie wszelkim nielegalnym działaniom wobec dóbr kulturalnych;

7) dowódcy (dyrektorzy, szefowie, komendanci) jednostek i komórek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, jak również dla których Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim są odpowiedzialni za stosowanie postanowień przepisów Konwencji oraz innych obowiązujących aktów prawa krajowego i międzynarodowego dotyczących ochrony dóbr kulturalnych w podległych jednostkach i instytucjach wojskowych;

8) rektorzy-komendanci uczelni wojskowych oraz komendanci ośrodków i centrów szkolenia zapewnią wprowadzenie do programów kształcenia i szkolenia problematyki ochrony dóbr kulturalnych;

2. Traci moc decyzja Nr 250/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie przestrzegania zasad ochrony dóbr kultury w działaniach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 15, poz. 135).

3. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2014 r.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*